

טווחי מנהלים עד 2004 (שואה ב' 12 חודשים אחרונים)	ריבית משכנתאות ממוצעת	מדד המחירים לצרכן לדצמבר 2009
32.24%	2.37%	105.2 (+0.0%)



חס | רו"ח אמיר גבאי

מחיר המיזוג

החל בשנה הבאה לא יוכלו קופות הגמל לנהל יותר מקופה אחת מכל סוג. הדבר צפוי לפגוע בחוסכים ולהקשות על תהליך תיאום המס

לפי הוראות התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קר פות גמל), החל בינואר 2011 חברה המנהלת קופות גמל לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג. דבר זה צפוי אולי להיטיב עם הגופים המנהלים ולהביא לריכוזיות בענף החיסכון הפנסיוני, אך בינתיים הוא פוגע בעמיתים החוסכים. למיוזגים אלה יש כמה השלכות: בטווח הקצר הם משפיעים על אפיקי ההשקעה שהופכים להיות אחידים, דבר שעלול אולי לפגוע בתחרותיות בין הגופים. דבר נוסף שעשוי להיפגע הוא שקיפות המידע והדיווח התקופתי לעמיתי קופות הגמל, לרבות ההודעות המגיעות לביתו של כל עמית במהלך התקופה האחרונה וברובן בלתי מובנות לחוסך הממוצע. אולם כל אלה הם כאין וכאפס לעומת בעיה חמורה שאף אחד מהגופים המוסדיים או האוצר לא טרח לתת לה מענה – בעיית תיאום המס המסורבל.

שכיר, בעת עזיבת עבודה או פרישה, נדרש לפנות לפקיד השומה באזור מגוריו (מס הכנסה) כאשר הוא מצויד בטופס 161 חתום על ידי מעבידו (הודעת מעביד

על פרישה של עובד) כדי לקבל אישור מפקיד השומה למשיכת כספי הפיצויים מהקופה לאחר ניכוי המס החל על הכספים. בטופס 161 המעסיק רושם את שם הקופה ומספר תיק הגני כויים של הקופה לצד סכום הפיצויים בקופה נכון ליום הפרישה.

בעזרת נתונים אלה מקבל העובד מפקיד השומה אישור למשיכת כספי הפיצויים מהקופה. עד היום, העובד לא נתקל בבעיה מכיוון שכמעט לכל גוף מוסדי ובמיוחד לכל קופת גמל היה מספר תיק ניכויים אחד. אולם כיום, לאחר המיזוג, נוצר מצב

עובד, בבואו למשוך את כספי הפיצויים מהקופה, מוצא את עצמו מטורטר בין פקיד השומה לבין קופת הגמל ומעבידו. זאת מכיוון שהגוף המנהל את קופת הגמל לא טרח לעדכן את המעביד בדבר השינויים שחלו במספרי תיקי הניכויים

שונה. אם ניקח לדוגמה עמית בקופת גמל מסלולית, שכספי הפיצויים שלו מפורזים בין כמה מסלולים וכל מסלול בקופה התמוזג עם קופת גמל אחרת (תחת אותו בית השקעות), נוצר מצב שבו לכל מסלול באותה הקופה יש מספר תיק ניכויים שונה:

מצב זה גורם לכך שעובד, בבואו למשוך את כספי הפיצויים מהקופה, מוצא את עצמו מטורטר בין פקיד השומה לבין קופת הגמל ומעבידו. זאת מכיוון שהגוף המנהל את קופת הגמל לא טרח לעדכן את המעביד בדבר השינויים שחלו במספרי תיקי הניכויים ולהנחותו כבר בשלב מילוי טופס 161 בדבר פירוט הכספים בין המסלולים השונים. נוסף על כך, אם עד עכשיו צריך היה העובד בעת פרישתו לספק לקופת הגמל אישור אחד מפקיד השומה, כעת הוא נדרש לספק כמה אישורים לכל מסלול ומסלול בנפרד, דבר שמוכיל לסרבול הטיפול בפרישה של עובד ברשויות המס. הדבר מוביל לעתים גם למיסוי יתר של כספי הפיצויים במקרים שבהם מרגע הפרישה עד מועד ניכוי המס בפועל יתרת כספי הפיצויים במסלול אחד עלתה, בעוד שיתרת כספי הפיצויים במסלול אחר ירדה.

מה יכול לעשות עמית שכיר כדי להימנע מבעיה זו? בסמוך למועד עזיבת עבודה או פרישה עליו להורות לחברה המנהלת את קופת הגמל שלו להעביר את כל כספי הפיצויים למסלול בודד אחד בטרם מילוי טופס 161 ופנייה לפקיד השומה. מה יכולות לעשות חברות המנהלות קופות גמל כדי למנוע בעיה זו מלכתחילה? לפנות לאלתר לרשות המסים בבקשה לקבוע מספר תיק ניכויים אחד בלבד לכל קופה, על כל מסלוליה.

הכותב הוא מומחה למיסוי ופרישה, מנכ"ל B4 – יועצי פרישה בע"מ